

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.476/2024/5/II.

A felperes:

felperes. felperes címe

A felperes képviselője:

Dr. T. Tóth Tamás ügyvéd, ügyvéd címe1

Az alperes:

alperes, alperes címe

Az alperes képviselője:

dr. Kovátsits László Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe2;

ügyintéző: dr. Kovátsits László ügyvéd

A per tárgya: közérdekű adat kiadása

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 27.P.21.780/2024/6.

A fellebbezést benyújtó fél: az alperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 450.000 (négy százötvenezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az eljárás illetékmentes.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A felperes keresetében 15 napos határidővel kérte kötelezni az alperest, hogy minden olyan szerződést, megállapodást és szándéknyilatkozatot (ideértve ezen szerződések minden mellékletét, módosítását, továbbá minden módosítás mellékletét) küldjön meg a e-mail címl e-mail címre, amelyet az alperes 2020., 2021., 2022. 2023. és 2024. években a Kínai Népköztársaságban bejegyzett székhellyel rendelkező bármely jogi személlyel kötött. Kérte továbbá az alperes kötelezését a megbízási szerződés alapján felszámított ügyvédi munkadíjból álló perköltsége megfizetésére.

[2] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Egyrészt állította, hogy a felperes visszaélészerűen, rendeltetésellenesen gyakorolta a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jogát.

Másrészt – utalva a BDT2020. 4226. számú döntésre – hivatkozott arra, hogy a felperesi kérelem nem felel meg az egyértelműség és a határozottság követelményének sem.

Harmadrészt arra hivatkozott, hogy az adatkiadás teljesítése az alperesi munkaerőforrások lehetetlen arányú igénybevételét jelentené, mert az a kérelemmel érintett 5 éves időtartamban kötött 22.332 darab szerződés manuális, egyenkénti áttekintését igényelné, minthogy nem a szerződő partner székhelye alapján tartja nyilván a szerződéseket, és nem rendelkezik olyan számítógépes programmal, mely lehetővé tenné a Kínai Népköztársaságban bejegyzett székhelyre indított keresés lefolytatását.

Negyedrészt – utalva a 13/2019. (IV. 8.) AB határozat megállapításain alapuló kúriai döntésekre – kiemelte, hogy a kiadni kért adatok az igényelt formában nem állnak rendelkezésére, így a kérelem teljesítése a szerződéskezelő rendszerében nem rögzített további adatok beszerzését és új adatok előállítását követelné meg, melyre nem kötelezhető.

Ötödrészt előadta azt is, hogy a felperesi kérelem az Alaptörvény XV. cikkének (2) bekezdésébe ütközik, mert tilalmazott a jogalkalmazás során az egymással összehasonlítható helyzetben levő jogalanyok közötti különbségtétel, így ellentétes az Alaptörvénnyel a Kínai

Népköztársaságban bejegyzett jogalanyokkal kötött szerződések ezen jellemző alapján történő elkülönült nyilvántartása.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül, a e-mail címl e-mail címre megküldve adjon ki a felperesnek minden olyan szerződést, megállapodást és szándéknyilatkozatot – azok esetleges mellékleteivel és módosításaival együtt –, amelyet az alperes 2020., 2021., 2022. 2023. és 2024. években a Kínai Népköztársaságban bejegyzett székhellyel rendelkező bármely jogi személlyel kötött. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 450.000 forint + áfa perköltséget.

[4] Az alperes azon hivatkozását, mely szerint a felperes visszaélésszerűen, rendeltetésellenesen gyakorolta a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jogát, az általánosság szintjén maradó, semmilyen konkrét érvelést nem tartalmazó állításnak tekintette. Kifejtette, hogy az Infotv. értelmezési keretét adó preambulumból és miniszteri indokolásából egyértelműen következik, hogy a közérdekű adatok megismeréséhez való jogát gyakorlónak nem kell indokolnia igényének okát, azaz azt, hogy mi indította a közérdekű adatok kikérésére; a közérdekű adatok kezelőjének pedig biztosítania kell ezen adatok megismerhetőségét. Ebből egyenesen következik a felperesi joggyakorlás visszaélésszerűségének vagy rendeltetésellenességének kizártsága, különös tekintettel arra, hogy az alperes nem jelölte meg álláspontja okát, azaz mely konkrét okra alapítja a felperesi joggyakorlásra vonatkozó kifogását.

A konzekvens bírói gyakorlat szerint (Pfv.IV.20.543/2016/4. számú ítélet) a közérdekű adat igénylése során nincs szükség az adatigénylés céljának megjelölésére. Ennek megfelelően az adatkiadási kötelezettség teljesítésével összefüggésben irreleváns, hogy az adatkiadásra kötelezett milyen okból kezeli a kiadni kért adatokat. A közérdekű adat megismeréséhez fűződő alapjog ugyanis a közfeladatot ellátó szerv kezelésében lévő közérdekű adatok megismeréséhez való jogot biztosítja, mely alapjog pusztán az adatkezelés okára, módjára hivatkozással jogszerűen nem korlátozható {3252/2016. (XII. 6.) AB határozat [33] pontja}.

[5] Szintén az általánosság szintjén maradó alperesi állításként értékelte azt, hogy a kiadni kért adatok nem felelnek meg az egyértelműség és a határozottság követelményének. Az alperes ezen kifogásával összefüggésben is elmulasztotta kifogása konkrét okának meghatározását – azaz nem adta elő a kiadni kért adatok beazonosíthatóságát akadályozó okot, melyet a kérelem elutasításakor még nem kifogásolt, s melyre először az ellenkérelmében hivatkozott – ezért az alperes ezen kérelme érdemi értékelésre alkalmatlan volt.

Kiemelte azt, hogy a Fővárosi Ítéltábla döntésében (BDT2020. 4226.) – az alperesi értelmezéssel ellentétben – épphogy azt mondta ki, hogy amennyiben azonban az adatigénylésből egyértelműen kitűnik, hogy az milyen jellegű adatok kiadására irányul, az adatkezelőnek a nem pontos fogalmakkal megjelölt, de egyértelműen azonosítható adatok vonatkozásában is teljesítenie szükséges az adatigénylést, ha a megismerési igény bármilyen szempontból pontosításra szorul, az adatkezelőnek erre kell felhívnia a kérelem előterjesztőjét. Az alperes által hivatkozott jogeset egyértelmű megállapításaiból is az következik, hogy a kiadni kért adatok esetleges pontatlansága nem mentesítheti az adatkezelőt

az adatok kiadásának kötelezettsége alól, sőt, kifejezetten segítenie kell a kérelmezőt jogai gyakorlásában.

[6] A harmadrészt hivatkozott alperesi állítás vonatkozásában felhívta az Infotv. 29. § (1), (1a), (1b), (2), (3) és (5) bekezdéseit, mely szabályok egyértelmű rendelkezései szerint az adatkiadási kérelem kizárólag két esetben tagadható meg: egy éven belüli, azonos adatokra vonatkozó ismételt kérelem, vagy az igénylő beazonosíthatatlansága esetében. Ezen megtagadási okok fennállta a perben fel sem merült, az alperes sem hivatkozott rá, következésképpen egyértelműen megállapítható, hogy a felperes törvényes ok nélkül tagadta meg a felperes kérelmének teljesítését.

Hangsúlyozta, hogy a felperes által hivatkozott körülmény – az adatkiadás munkaterhe miatt lehetetlen annak teljesítése – az Infotv. 29. § (2) bekezdésének egyértelmű rendelkezése alapján nem lehet alapja az adatkiadás megtagadásának, legfeljebb az adatkiadási kötelezettség határidejének meghosszabbítását jelentheti, de a perben ez nem merült fel. Megjegyezte, hogy 2022. október hó 13-tól – az Infotv. korábbi 29. § (5) bekezdés c) pontja azon rendelkezésének hatályon kívül helyezésével, mely szerint az adatkiadás teljesítésére fordított aránytalan munkateher az igénylő részére költségfizetési kötelezettséget keletkeztethetett – az igénylőtől legfeljebb az adathordozó és kézbesítésének költsége kérhető, ami a perben nem merült fel, következésképpen az alperes saját költségére lett volna köteles eleget tenni a felperes adatkiadási kérelmének.

A fenti levezetés alapján a perben semmilyen relevanciája nem volt az adatkiadási kérelem teljesítéséhez szükséges munkaigénynek. Rámutatott arra is, hogy az alperes csak általánosságban, bármilyen konkrétum nélkül állította, hogy az adatkiadás teljesítése lehetetlen, így különösen maga sem állította, hogy ez alaptevékenysége teljesítését befolyásolná. A szerződések elektronikus nyilvántartása az alperesnél is lehetővé teszi olyan informatikai lehetőségek (szűrők, keresések) alkalmazását, melynek következtében köztudomású ismeretek alapján is kizárható, hogy kizárólag a tízezres nagyságrendű szerződésállomány egyenkénti, manuális átvizsgálása útján teljesíthető az adatok kiadása. Megjegyezte, hogy amennyiben csak ezen a módon lehetne eleget tenni az adatkiadási kérelemnek az Infotv. kogens rendelkezéseire tekintettel, az alperes arra is köteles lenne.

[7] Azon alperesi hivatkozás vonatkozásában, miszerint a kiadni kért adatok nem állnak rendelkezésére, a kérelem teljesítése további adatok beszerzését és új adatok előállítását követelné meg, melyre nem kötelezhető, az érvelés alábbi ellentmondására mutatott rá. Egy adat vagy nem áll rendelkezésére (ezért azt máshonnan kellene beszereznie), vagy rendelkezésére áll ugyan, de nem a kérelmezett formában, és az adatkiadás új adat létrehozásának minősülő munkálatokkal lenne létrehozható. Az alperes előadásai arra adnak alapot, hogy értelmezése szerint a felperesi adatkiadási kérelem új adat létrehozásával lenne teljesíthető (különös tekintettel arra, hogy pusztán deklarálta, de egyáltalán nem fejtette ki, hogy milyen további adatok beszerzése lenne szükséges).

A fentieknek megfelelően az alperes azzal védekezett, hogy a felperesi kérelem teljesítése a szerződéskötéseire vonatkozó adatok új szempontok alapján történő egyedi kigyűjtését, feldolgozását, kimutatások, statisztikák készítését igényelné. Ebből következik, hogy az alperes sem tette vitássá, hogy az adatkiadási kérelem létező és általa kezelt adatok kiadására vonatkozik, azaz nem állítja „adatelőállítási kötelezettség” elé. Az alperes nem is ilyen értelemben, hanem azzal a tartalommal használta ezt a fogalmat, hogy a felperes által kért

adatok kigyűjtése korábban nem létező, minőségileg új adatsor létrehozásának kötelezettségét jelentené, melyre nem kötelezhető.

[8] Az Alkotmánybíróság a 13/2019. (IV. 8.) AB határozatában értelmezte a közérdekű adatkiadásra kötelezett adatkezelőnek arra az esetre fennálló kötelezettségét, amennyiben a kért adatok ugyan rendelkezésre állnak, de nem az adatkiadási kérelemben foglaltaknak megfelelő rendezettségben, és az adatok a kérelmezett formában jelentős munkával vagy nehézséggel nyerhetők ki az adatbázisból. Az alperes ellenkérelmében pontosan erre hivatkozott, következésképpen a hivatkozott AB határozat releváns megállapításai iránymutatóak a perbeli jogkérdés megítélésére. A felhívott AB határozat az alábbi elvi élű megállapításokat tette: „Amennyiben az adatigénylés létező és kezelt (rögzített) adatok kigyűjtésére, meghatározott szempont szerinti kiválogatására és például táblázatba rendezésére vonatkozik, a kérelem alapvetően nem tagadható meg. A kérelmet a rögzítés formájától és attól függetlenül, hogy az adatot esetleg az adatkezelő nyilvántartásainak és/vagy az adatkezelő által tárolt iratoknak az áttekintése útján ki kell keresni, főszabály szerint teljesíteni kell.” {[55] pont}. „Az egyébként kezelt (például tárolt) adatok kikeresésétől elkülönítendő az az eset, amikor az adatigénylés már nem egy konkrét, egyszerűen vagy többletmunkával kikereshető, a közfeladathoz kapcsolódó adatra vagy adatsorra irányul, hanem arra, hogy az adatkezelő a rögzítetteken kívül új adatokat szerezzen be, gyűjtsön, vagy az általa egyébként kezelt adatok összevetése útján új, minőségileg más adatot (statisztikát, kimutatást), esetleg az adatokat magyarázó anyagokat állítson elő, vagy az adatokból következtetéseket vonjon le. ...Ehhez hasonlóan az egyébként megismerhető, hozzáférhető vagy közzétett adatokból történő, meghatározott szempont vagy szempontok szerint szűrt, új adatsor létrehozására sem köteles az adatkezelő. Az adatigénylő nem formálhat jogot arra, hogy helyette más végezze el a hozzáférhető adatok leválogatását.” {[59] pont}.

A fenti levezetés alapján elhatárolható egymástól az adatkezelő által kezelt „adatok kigyűjtése és meghatározott szempontok szerinti kiválogatása” és „a minőségileg új adatsor előállítás”. Az elhatárolás alapvető szempontja az, hogy míg előbbi esetben kizárólag az adatok kikeresésével és leválogatásával teljesíthető az adatkiadás, addig utóbbi esetben csak további adatkezelői tevékenységgel – így különösen új adatok beszerzésével, vagy a kezelt adatok egymással való összevetésével – állíthatóak elő a kiadni kért adatok.

[9] A fenti szempontok értékelése alapján egyértelműen megállapította, hogy a felperesi adatkiadási kérelem teljesítése az alperes által kezelt adatok kikeresését és nem új adattartalom előállítását jelenti, egyrészt azért, mert a kiadni kért adatok kizárólag az alperes által szükségképpen kezelt szerződésekben megtalálhatók; másrészt azért, mert az alperes az adatkiadási kérelmet további adatok beszerzése nélkül teljesítheti; harmadrészt azért, mert a felperes által kért adatok önmagában az alperes által kikeresett formájukban alkalmasak az adatkiadási kérelem teljesítésére, azaz nincs szükség a kikeresett adatok összevetésére, statisztikai elemzésére, értékelésére, új kimutatások készítésére, az adatokat magyarázó anyag előállítására, és a kikért adatok nem minősülnek az adatokból levont következtetésnek sem.

[10] Az alperes hivatkozott arra is, hogy a felperesi kérelem az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésébe ütközik, mert tilalmazott az egymással összehasonlítható helyzetben levő

jogalanyok közötti különbségtétel, így – az Alaptörvény 28. cikkbe rögzített értelmezési alapelvre is tekintettel – ellentétes az Alaptörvénnyel a Kínai Népköztársaságban bejegyzett jogalanyokkal kötött szerződések ezen jellemző alapján történő elkülönült nyilvántartása. Az elsőfokú bíróság az Alaptörvény XV. cikk (1), (2), (3), (4) és (5) bekezdései, és ezen rendelkezéseinek indokolása, valamint az Alaptörvény 28. cikke alapján egyértelműen levezethetőnek látta ezen alperesi védekezés tarthatatlanságát. Az Alaptörvény alperes által hivatkozott diszkrimináció tilalmi rendelkezése a természetes személyek közötti megkülönböztetést tilalmazza, így gazdasági társaságok illetősége alapján történő megkülönböztetése kívül esik az Alaptörvény diszkrimináció tilalmi védelmi körén. A közérdekű adatok kiadása a felperes jogi kötelezettsége, fókuszában a kiadni kért adatok közérdekűsége áll, az elbírálandó jogkérdés pedig ezen körülmény fennállta vagy annak hiánya; ennek megfelelően az adatkezelő a személyes adatok védelmének (Infotv. II. fejezet) figyelembevételével köteles a kért adatok kiadására, mely alól csak a törvényben meghatározott kivételek (27. §) esetében mentesül. Ilyen kivételek a perbeli adatkéréssel összefüggésben nem merültek fel, arra az alperes sem hivatkozott.

[11] A Pp. 83. § (1) bekezdés alapján az alperest kötelezte a felperes által mind jogalapjában, mindösszezszerűségében jogszerűen felszámított ügyvédi munkadíj, mint perköltség megfizetésében. A per az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes.

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Másodlagosan indítványozta az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Kérte a felperes kötelezését az első- és másodfokú eljárással felmerülő költségeinek megtérítésére.

[13] Anyagi jogszabálysértésként az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdésének, a XV. cikk (2) bekezdésének, 28. cikknek, a 13/2019. (IV. 8.) AB határozatnak, a 3252/2016 (XII. 6.) AB határozatnak, az Infotv. 30. § (2a) bekezdés a) és b) pontjainak, a 30. § (7) bekezdésének és a Ptk. 1:5. § szabályainak a megsértését jelölte meg.

[14] A Pp. 279. § (1) bekezdésében, a 346. § (4) és (5) bekezdésében foglaltakra utalással hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül mérlegelte és ellentétes jogi következtetésre jutott, mint amilyen jogi következtetést a bizonyítékok helyes értelmezése alapján le kellett volna vonnia. Az elsőfokú bíróság a tényállást részben állapította meg helyesen, a megállapított tényállása nem merítette ki a perben felmerült és bizonyított tények teljes körét, ezért a tényállás módosítása és kiegészítése válik szükségessé, a következők szerint: „Az alperes a Kínai Népköztársaságban bejegyzett székhellyel rendelkező jogi személyekkel kötött szerződésekből álló, évenkénti bontásban meghatározott adatokkal, adatbázissal nem rendelkezik, e körben adatkezelést nem végez.”

[15] Előadta, hogy a kért adatoknak nem kezelője, ezért ezen adatok kiadását az Infotv. 30. § (5) bekezdésével szabályozott mérlegelési jogkörében eljárva, megalapozottan tagadta meg. Az adatoknak nincs birtokában, nem vezet olyan nyilvántartást, nem végez olyan vizsgálatot, amely ezen adatokat a felperesek által kért szempontok (kínai származású és kínai székhellyel rendelkező cégek) szerinti adatszoportosítással számára biztosíthatná. Nem tartja nyilván székhely szerint a szerződéseit évenkénti bontásban. Az igényelt közérdekű adatok tekintetében az adatkezelői minőség megállapítása nem alapulhat okszerűnek vélt feltételezésesen, következtetésen vagy mérlegelésen. Hivatkozott az EBH2008. 1872. számú jogesetre.

[16] Fenntartotta azt az álláspontját is, hogy a felperes az adatigénylését visszaélésszerűen és rendeltetésellenesen gyakorolta, ezzel megsértette a Ptk. 1:5. § (1) bekezdését. A perbeli adatkérés célzata az Infotv. 30. § (7) bekezdésébe ütközik, ezért közérdekű adatkérés keretében nem megismerhető volta miatt ellentétes a felperes által érvényesíteni kívánt jog rendeltetésével, így a felperes joggyakorlása visszaélésszerű. Hivatkozott az EH2013.11.P16. számú elvi döntésre.

[17] Megítélése szerint az adatkérelem nem felel meg az egyértelműség és határozottság követelményének sem. Ellenkérelmében előadta, hogy a BDT2020. 4226. számú döntés szerint csak egyértelműen azonosítható adatok vonatkozásában kell teljesíteni az adatkezelőnek az adatigénylést. A felperes nem szabatosan megfogalmazott kérése alapján ugyan nem tekinthető teljesen beazonosíthatatlannak a kért adatok köre, azonban a szerződéskezelő nyilvántartása nem rendelkezik olyan adatokkal, amelyek alapján megállapítható lenne, hogy milyen szerződésekkel rendelkezik a tárgybeli években a Kínai Népköztársaságban bejegyzett székhellyel rendelkező jogi személyek vonatkozásában. Nyilvántartása nem rendelkezik olyan számítógépes programfunkcióval, amely lehetővé tenné, hogy a Kínai Népköztársaságban bejegyzett jogi személyek székhelye vonatkozásában keresést tudna végrehajtani. Érvelésének alátámasztásaként a Pfv.200.952/2011/4., Pfv.IV.22.096/2007/5. Pfv.IV.20.755/2009/3., Pfv.IV.20.962/2009/4., Pfv.IV.21.941/2010/5. számú határozatokra utalt.

[18] Nem tartotta elfogadhatónak azt az elsőfokú álláspontot sem, mely szerint a pontatlan adatkérés esetén az adatkezelő kötelezettsége, hogy beavatkozzon az adatkérő autonómiájába és maga határozza meg, segítve az adatigénylőt, hogy milyen adatkérélmélet kell benyújtania az adatkérőnek ahhoz, hogy az teljesíthető legyen. Az adatigénylés határozottságáért és pontosságáért az adatigénylő a felelős.

[19] Hivatkozott arra is, hogy az adatigénylés iránti kérelem teljesítésekor a bíróságnak szem előtt kell tartani az Infotv. 1. § által deklarált célját. A nyilvános adat megismerhetőségét maga a törvény is feltételhez, célhoz, a közügyek átláthatóságára vonatkozó közérdek fennállásához köti {13/2019. (IV. 8.) AB határozat indokolásának [29] és [30] bekezdése, a 7/2020. (V. 13.) AB határozat indokolásának [14] bekezdése}. A közérdekű adatok nyilvánosságához fűződő alapjog nem abszolút jog, azaz korlátozása nem kizárt, az más alapvető jog érvényesülése, vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében a

feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával történhet. Ez a korlátozás az Infotv. alapján megállapítható, figyelemmel az Infotv. 30. § (2a) bekezdés a) pontjában írtakra.

[20] Ismertette továbbá az Infotv. 30. § (2a) bekezdés b) pontjában foglalt szabályozást azzal, hogy a 2020., 2021., 2022., 2023. és 2024. években a Kínai Népköztársaságban bejegyzett székhellyel rendelkező bármely jogi személlyel kötött szerződése, megállapodása, szándéknyilatkozata, illetve azok módosításai nem állnak a kért rendszerezésben a rendelkezésére. Nem létezik az adatkezelőnél adatbázis a kért közérdekű adatokról, szerződéskezelő nyilvántartás nem tartja székhely szerint nyilván szerződéses partnereit és annak kigyűjtését a számítógépes nyilvántartási rendszere sem biztosítja, ezért annak előállítása csak manuális kigyűjtéssel és minőségileg új adat létrehozatala formájában lehetséges. A felperes által kért – évenkénti bontásban meghatározott – összesített adat már új adatnak, új információnak minősül, amelynek elkészítése nem terhelheti az adatkezelőt és ezáltal annak kiadására sem köteles. Az Alaptörvény 28. cikke kötelezi a bíróságokat arra, hogy figyelembe vegyék az adott jogintézmény célját és a jogalkotói indokolást, amely szerint az Infotv. 30. § (2a) bekezdése tekintetében a közfeladatot ellátó szervek az adatigény teljesítése érdekében a kezelésükben nem lévő adatok begyűjtésére, illetve a kezelésükben lévő adatok tekintetében minőségileg új adat előállítására nem kötelezhetők.

[21] Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor az adatigény tartalmát nem vizsgálta meg. Folyamatosan adatigényről érkezett, közben pedig a felperesi adatigény nem adatokat, hanem szerződéseket, szándéknyilatkozatokat kért az alperestől olyan tartalommal és csoportosításban, amely nem áll rendelkezésre és csak új adatként állítható össze évenkénti bontásban. Nem tette vizsgálat tárgyává, hogy az alperes kezeli-e évenkénti bontásban a Kínai Népköztársaságban bejegyzett székhellyel rendelkező jogi személlyel megkötött szerződéseit. Az adatigény konjunktív jellemzőkkel rendelkező adatok kiadására irányult, mert egyrészt a vállalkozás székhelye szerint kezelt adatokat kérte a felperes, másrészt azzal a kritériummal kérte, hogy a székhely csak a Kínai Népköztársaságban lehet, valamint még évenkénti bontást is igényelt. Egy ilyen adatigényt a közfeladatot ellátó szerv csak akkor tud teljesíteni, ha a konjunktív jellemzők mindegyikét, mint adatokat is kezeli [3252/2016. (XII. 6.) AB határozat]. Miután sem székhely szerint, sem származás szerint nem tart nyilván közérdekű adatokat, ezért a konjunktív jellemzőkkel rendelkező adatok kiadására nem köteles. Utalt továbbá a NAIH-2927-6/2022. számú – tájékoztatásában írtakra is.

[22] Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az állandó bírósági gyakorlatot is, amikor azt állította, hogy egyszerű kigyűjtésről van szó, melyre az alperes kötelezhető (Fővárosi Ítéltábla Pf.20.570/2023/4. számú határozata).

[23] Az Infotv. a közfeladatot ellátó szerv alaptevékenységének ellátásához szükséges munkaerőforrás aránytalan mértékű igénybevételével járó tevékenységet szabályozza [29. § (2) bekezdés], azonban nem rendelkezik arról, amikor a közfeladatot ellátó szerv olyan adatkiadási kérelemmel találkozik, amely munkaerőforrás lehetetlen arányú igénybevétellel járó tevékenységet okozna és ezzel veszélyeztetné elsődleges közfeladatainak ellátását. Az

adatkezelő általában nem kötelezhető addig a kért formában nem létező adat előállítására, kivételesen is csak akkor, ha nem okoz számára aránytalan munkaterhet (Pfv.21.083/2015/3. számú precedensképes határozat elvi tartalma).

[24] Vitatta azt az álláspontot, mely szerint az Infotv. rendelkezései szerint az adatkiadási kérelem kizárólag két esetben tagadható meg: egy éven belüli azonos adatokra vonatkozó ismételt kérelem vagy az igénylő beazonosíthatatlansága esetében.

[25] Jogszabálysértőnek tartotta, hogy köztudomású tényként állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy milyen informatikai rendszerrel és szűrőkkel rendelkezik és ezáltal a felperes által kért adatok előállítása számítástechnikai rendszerek segítségével is megoldható és nem kell manuális munkát végezni. Számítástechnikai szerződés-nyilvántartási rendszerében székhelyre történő keresés nem lehetséges, ilyen szűrésre nincs lehetőség, ha pedig a szerződés a médiaszolgáltatót érinti, akkor azt tőle kell bekérnie, amire nem kötelezhető.

[26] Nem értett egyet azzal sem, hogy az Alaptörvény diszkrimináció tilalmi rendelkezése a természetes személyek közötti megkülönböztetést tilalmazza. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésének helyes értelmezése szerint a jogalkalmazás során is biztosítani kell, hogy a szabályozás szempontjából egymással összehasonlítható jogalanyok között nem tehető különbség anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne. Hivatkozott az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdésében foglaltakra.

[27] Megjegyezte továbbá, hogy az adatkérelem a kínai cégekkel kötött szerződéseinek számlaszintű, illetve tételes ellenőrzését is tartalmazza, ezért alkalmazni kell az Infotv. 30. § (7) bekezdését.

[28] Az elsőfokú bíróság ítéletéből nem tűnik ki, hogy az Alaptörvény 28. cikke szerint értelmezte volna a jogszabályokat, csupán hivatkozott arra.

[29] Fellebbezési ellenkérelmében a felperes az elsőfokú határozat helybenhagyását indítványozta az alperes felperesi perköltségben marasztalása mellett.

[30] Fellebbezési álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, nem megalapozott az alperesnek a tényállás kiegészítése iránti igénye.

[31] Az adatigénylés visszaélésszerűségének és rendeltetésellenességének körében helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a vonatkozó jogszabályok nem várják el a

közérdekű adatok megismeréséhez való jogot gyakorlótól az igénye indokolását, céljának megjelölését, ekként kizárt, hogy az igénylés visszaélésszerű vagy rendeltetésellenes legyen. Egyébként pedig az általa előadott cél – annak megismerése, hogy egy nem demokratikus országban működő mely szervezetekkel és milyen tartalommal kötött megállapodásokat az elmúlt néhány évben az alperes – nem teszi visszaélésszerűvé vagy rendeltetésellenessé egy olyan jog gyakorlását, amely a közügyek átláthatóságához, a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződik. Tévesen állítja az alperes, hogy az igény az Infotv. 30. § (7) bekezdésébe ütközik, ugyanis egyetlen szerződés, megállapodás, szándéknyilatkozat és azok esetleges mellékletei sem tekinthetők olyan iratoknak, amelyek megismerése a közfeladatot ellátó szerv gazdálkodásának átfogó, számlaszintű, illetve tételes ellenőrzését tenné lehetővé.

[32] Az alperesnek az adatigénylésre adott válaszából kitűnik, hogy a kérelem kellően egyértelmű és határozott volt, ugyanis az alapján meg tudta fogalmazni a kérelem teljesítése elutasításának indokát és nem élt az Infotv. 28. § (3) bekezdésében biztosított pontosítás kérésének a lehetőségével. A hivatkozott BDT2020. 4226. számú eseti döntésben foglaltakat pedig az elsőfokú bíróság értelmezte helyesen.

[33] Az alperes védekezése önmagának mond ellent (1. új adat előállítására vonatkozó kötelezettségének hiányára hivatkozás, 2. lehetetlen kiadni a kért adatot). A jogalkotó nem tette lehetővé az adatkiadási kötelezettség alól történő mentesülést pusztán arra hivatkozással, hogy az azzal járó munkateher miatt lehetetlen a kérés teljesítése. Ilyen megengedő szabály esetében az Infotv. megalkotásával kitűzött cél nem valósulhatna meg, az Alaptörvény VI. cikk (4) bekezdése pedig kiüresedne. Az igény teljesítésével összefüggésben esetlegesen megnövekedő munkateherre tekintettel a bírói gyakorlat alkalmazza a teljesítési határidő 15 napnál hosszabb időtartamban történő megállapításának lehetőségét. Emellett a peren kívüli szakban az adatkezelő számára is nyitva áll a teljesítési határidő hosszabbításának lehetősége, ha az adatigénylés jelentős terjedelmű, illetve nagy számú adatra vonatkozik, vagy az adatigénylés teljesítése a munkaerőforrás aránytalan mértékű igénybevételével jár. Erre azonban az alperes a perben nem hivatkozott.

[34] Az elsőfokú bíróság nem az alperes informatikai rendszerére vonatkozó információt minősítette köztudomásúnak, hanem azon ténnyel kapcsolatos ismereteket, hogy napjainkban szinte kivétel nélkül valamennyi szervezet, amely szerződéseket köt, elektronikus nyilvántartással rendelkezik. Különösen elképzelhetetlen az iratkezelési tevékenység manuális úton történő végzése az alperesnél annak fényében, hogy a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/20025. (XII. 29.) Korm. rendelet nagy hangsúlyt fektet az elektronikus iratkezelésre és annak szabályaira.

[35] Helyesen mutatott rá az elsőfokú ítélet indokolása az alperesi érvelés ellentmondásossága mellett arra, hogy az adatok új szempontok alapján történő egyedi kigyűjtésére történő hivatkozással az alperes mintegy elismerte azt, hogy az adatkiadási kérelem létező és az általa kezelt adatok kiadására vonatkozik, hozzátéve azt, hogy

mérlegelési jogkörben hozott döntés alapján hogyan lehetne megtagadni olyan adatoknak a kiadását, amelyeket nem is kezel valaki.

[36] Az alperes által hivatkozott bírói gyakorlat, annak helyes értelmezése szerint, éppen a felperesi álláspontot támasztja alá.

[37] Egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletében az Alaptörvény XV. cikkével és az 28. cikkével összefüggésben levezetett állásponttal.

[38] Kiemelte továbbá, hogy a közérdekű adat kiadása iránti perben az adatelv és nem az iratelv érvényesül, tehát az adatigénylő iratot kér, de az tartalmilag az iraton szereplő adatok kiadását jelenti. Ha közérdekű adatot tartalmazó dokumentum másolatát kéri az adatigénylő és a dokumentumban van olyan adat is, ami nem nyilvános, akkor az Infotv. 30. § (1) bekezdése alapján a meg nem ismerhető adatokat felismerhetetlenné kell tenni, ennek szükségessége azonban a perben fel sem merült.

[39] Az alperes nem jelölte meg, hogy az Infotv. 30. § (5) bekezdése alapján mely törvény alapján mérlegelhetné az igény teljesítésének megtagadását.

[40] A Fővárosi Ítéltábla az alperes fellebbezését nem találta alaposnak.

[41] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, ilyen körülményre a fellebbező alperes sem hivatkozott. A Pp. 381. §-ában szabályozott, mérlegelhető hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt a másodfokú bíróság nem észlelt. A tényállás kiegészítésének nem volt helye, mivel a peradatok alapján nem volt megállapítható az, hogy az adatigénylést érintő körben nem végez adatkezelést. Ezért a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (1) bekezdése értelmében az ügy érdemében határozott és az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

[42] Az elsőfokú bíróság helyesen jelölte meg a jogvitában alkalmazandó jogszabályokat és helytállóan hivatkozott az irányadó 13/2019. (IV. 8.) AB határozatban foglaltakra is.

[43] Helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra az álláspontra, hogy az alperes védekezése alapján az következtethető, miszerint az alperes nem tette vitássá, hogy az adatkiadási kérelem létező és általa kezelt adatok kiadására vonatkozik. Így nem volt megállapítható az, hogy az alperes nincs a kiadni kért adatok birtokában, éppen ellenkezőleg,

kezeli azon szerződéseket és az azokhoz kapcsolódó iratokat, amelyek a Kínai Népköztársaságban bejegyzett székhellyel rendelkező jogi személyekkel kötötték az adatigénylésben megjelölt időpontban.

[44] Az adatkezelés ténye önmagában megalapozza a közfeladatot ellátó szerv adatkiadási kötelezettségét, abban az esetben is, hogyha a kiadni igényelt szerződéseket nem tartja nyilván székhely szerinti csoportosításban.

[45] Az alperes fellebbezésében hivatkozott arra is, hogy az Infotv. 30. § (5) bekezdésével szabályozott mérlegelési jogkörében eljárva, megalapozottan tagadta meg az adatkiadást. Ezen szabályozás szerint, ha a közérdekű adat megismerése iránti igény teljesítésének megtagadása tekintetében törvény az adatkezelő mérlegelését teszi lehetővé, a megtagadás alapját szűken kell értelmezni, és a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítése kizárólag abban az esetben tagadható meg, ha a megtagadás alapjául szolgáló közérdek nagyobb súlyú a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítéséhez fűződő közérdekénél. Ilyen mérlegelési lehetőséget egy esetben enged a törvény, mégpedig a döntés megalapozását szolgáló adatok esetében (Infotv. 27.§ (5) bekezdés), mely megtagadási okra az alperes a perben nem hivatkozott.

[46] A joggal való visszaélésre, rendeltetésellenes joggyakorlásra való hivatkozással kapcsolatosan egyetért az elsőfokú bíróság álláspontjával a másodfokú bíróság. Nem minősül a Ptk. 1:5. § (1) bekezdése szerinti joggal való visszaélésnek a felperes kereseti kérelme, alapjogi igény iránti perindítás közpénz felhasználást érintő adatok megismerése érdekében nem minősülhet a Ptk. szabályai szerinti joggal való visszaélésnek. Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése és az Infotv. 26. § (1) bekezdésén alapuló kereset rendeltetésellenes joggyakorlásként nem azonosítható, az adatigénylés célja pedig nem vizsgálható. Egyebekben pedig az alperes által hivatkozott kúriai jogértelmezés (EH 2013.11.P16) lényege az volt, hogy a felperesek nem a közérdek érvényesülése céljából, hanem vélt konfliktusuk miatt, mintegy retorzióként, személyes érdekeik által vezérelve kérték az érdemi információval alig szolgáló speciális adatok kigyűjtését és kiadását, személyes sértettségük miatt kívánták az alanyi jogukat gyakorolni, amely nem fér össze az adatmegismerés Alaptörvényben, illetve az Infotv.-ben biztosított rendeltetésével. Ilyen jellegű joggyakorlás a perbeli esetben fel sem merült. Megfelelő az a hivatkozás, hogy a közérdekű adatok kiadása iránti perekben az Infotv. célja valóban szem előtt tartandó, a kérelem illetve a megtagadás jogszerűségének a vizsgálata során a perbeli esetben az Infotv. 1. §-a szerinti cél fennállása is megállapítható volt, ennek megfelelően érvényesítette az információs szabadság iránti jogát a felperes.

[47] Az Infotv. 30. § (7) bekezdése a számlaszintű ellenőrzéssel kapcsolatos szabályozás. A perben ellenkérelem nem került ezzel kapcsolatosan előterjesztésre, a Pp. 373. § értelmében a fellebbezésre és a másodfokú eljárásra az ellenkérelem-változtatás tilalma érvényesül. Így csupán megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a hivatkozott szabályozás nem megtagadási okot, hanem mindössze egy mélységi korlátot jelent az adatigénylésekben.

[48] A kérelem előterjesztéséhez kapcsolódó határozottság és egyértelműség követelményét illetően a másodfokú bíróság megítélése szerint is egyértelmű és határozott volt a felperes adatigénylése. Ellenkező esetben az előzetes eljárás során pontosításra hívja fel az adatkezelő az adatigénylőt (Infotv. 28.§ (3) bekezdés), ilyen azonban nem történt, az adatigénylésre a felperes választ kapott.

Az a védekezés, hogy az alperes szerződéskezelő nyilvántartása a kért szempontok szerint nem tartalmazza az adatokat, szintén nem jelenti azt, hogy a felperes igénye nem egyértelmű, illetve az a hivatkozás sem alapos ebben a körben, hogy ezt a fajta keresést az alperes a számítógépes programjával nem tudja végig futtatni.

Az alperes azon érvelése kapcsán, mely szerint az adatkezelő nem avatkozhat be az adatigénylő autonómiájába és nem segítheti az adatigénylőt abban, hogy milyen adatkérelmet kell benyújtania annak érdekében, hogy az teljesíthető legyen, arra hívja fel a másodfokú bíróság a figyelmet, hogy a közfeladatot ellátó szervnek kötelezettsége proaktív módon elő járnia és együttműködni az adatigénylővel abban, hogy teljesíthető legyen az adatigénylés. Az alperes alapfeladatának ellátási körébe tartozik a közérdekű adatok kiadása iránti kérelmek teljesítése is. Ezzel azonos az Alkotmánybíróság gyakorlata, a 13/2019. (IV. 8.) AB határozatnak az [51] bekezdése szerint „Elsődlegesen az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése megköveteli, hogy az e cikkben biztosított jog gyakorlatilag érvényesíthető legyen, és az adatkezelő ne gördítsen akadályokat a közérdekű adatok megismerése elé. A közérdekű adatok megismerésének a biztosítása az adatkezelők egyik alapvető, alkotmányos feladata, és „[a]z alapjog védelmére irányuló intézményvédelmi köteleességük alapján [...] a közérdekű adatokat kezelő szervezeteknek aktív magatartást kell tanúsítaniuk, kötelesek a közérdekű adatokhoz való hozzáférést garantálni” (Abh1., Indokolás [63]), tehát az „adatkezelő szerv az alapjog biztosítása érdekében éppenséggel tevőleges magatartásra kötelezett” (Abh1., Indokolás [64])”.

[49] Az új adattartalom előállításával kapcsolatosan szintén az Alkotmánybíróság gyakorlata szem előtt tartandó és az általa leírtak alkalmazandók. Ugyancsak a 13/2019. (IV. 8.) AB határozat foglalkozik ezzel a kérdéskörrel, a határozat [55] és [59] bekezdéseit az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában ismertette. Az Alkotmánybíróság szerint tehát irreleváns az adatigény teljesítésére vonatkozó kötelezettség, illetve az adatigénylő oldalán a hozzáférési jogosultság szempontjából az, hogy a közérdekű adatot kezelő szerv által létrehozott adatbázisban, adattárban vagy nyilvántartó rendszerben, lajstromban, kartotékban szerepelnek-e az általa kezelt adatok. Következik ebből az, hogy az adatigény nem tagadható meg arra hivatkozással, ha pl. közvetlenül vagy elektronikusan nem áll az rendelkezésre. A főszabály szerint, ha a kérelem kigyűjtésre, meghatározott szempontok szerinti kiválogatásra, vagy táblázatba rendezésre vonatkozik, akkor alapvetően nem tagadható meg az adatigénylés teljesítése. Ebből következően tehát ki kell keresni, gyűjteni az adatkezelő által tárolt szerződésekből a kért adatokat.

[50] Felhívja az Alkotmánybíróság arra is a figyelmet, hogy megfelelő gondossággal kell eljárni annak értékelésénél, hogy a tárolt adatok kikereséséről van-e szó, ami teljesíthető egy többletmunkával is, vagy pedig valóban arról van szó, hogy a rögzítetteken kívül új adatokat gyűjtsön be vagy készítsen egy minőségileg más adatot, pl. egy statisztikát vagy egy

új kimutatást. Ezeket a szempontokat szem előtt tartva a másodfokú bíróság egyetért azzal, hogy a perbeli esetben nincs szó új adat előállításról, hanem egy kisebb vagy nagyobb munkaigénnyel járó manuális kigyűjtést kell elvégeznie az alperesnek. Miután az nem volt vitás részéről, hogy a Kínai Népköztársaságban bejegyzett székhellyel rendelkező bármely jogi személlyel kötött szerződések a rendelkezésére állnak, mindezek alapján kell tehát teljesítenie az adatigénylést.

[51] A diszkrimináció tilalmával kapcsolatos hivatkozás tekintetében a másodfokú bíróságnak álláspontja az, hogy fogalmilag nem minősíthető az érvényesített adatigénylés a diszkrimináció tilalmába ütköző kérelemnek, figyelemmel az Alaptörvénynek az elsőfokú ítélet indokolásában e körben ismertetett rendelkezéseire.

[52] A perköltségviselés tárgyában a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint határozott. Az eredménytelenül fellebbező alperes viseli a 32/2003. (VII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja és a 4/A. §-a alapján felszámított másodfokú felperesi perköltséget. A felperes a fellebbezése alapján 8 munkaóra alapján terjesztette elő díjigényét, valamint 1 óra tárgyalási jelenlét merült fel, a megbízási szerződés szerinti 50.000 forint összegű óradíjjal.

[53] Az eljárás az Itv. 56. § (1) bekezdés o) pontja alapján tárgyi illetékmentes.

Budapest, 2024. december 5.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke – előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.
bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró